Migratie in cijfers en in rechten

2025 | Katern uit het jaarverslag

MYRIA
Federaal Migratiecentrum

Toegang tot het grondgebied

© Viktor Toader

In deze katern focust Myria op …

Visa kort verblijf
in cijfers | pg. **8**

Visa lang verblijf
in cijfers | pg. **10**

Humanitaire visa
in cijfers | pg. **12**

Een onafhankelijk toezichtmechanisme voor de nieuwe procedures die binnen het EU-pact worden toegepast
in rechten | pg. **14**

Update: toegang tot België voor Palestijnen uit Gaza met familiebanden in België: evacuaties en visumprocedures
in rechten | pg. **17**

Inleiding

Het jaar 2024 luidde een periode van aanzienlijke transformaties in op het vlak van het beheer van en het toezicht op de buitengrenzen van de Europese Unie (hierna: "EU"). Op 14 mei 2024 heeft de Raad van de Europese Unie het **Migratie- en Asielpact** aangenomen. Dat Pact hertekent het asiel- en migratiestelsel van de EU volledig. Het Pact bestaat uit tien wetgevende teksten, voornamelijk verordeningen. De screeningverordening is één van de grote nieuwigheden van de hervorming. Die verordening veralgemeent de – in België al goed gekende – praktijk van de vasthouding aan de grens van personen die zich fysiek op het grondgebied bevinden ("*fiction of non entry*"). De Eurodac-verordening is de pijler die de goede werking van het Pact bepaalt. Ze komt hierna kort aan bod. Een andere belangrijke verandering is de komst van nieuwe grootschalige interoperabele IT-systemen om de buitengrenzen te beveiligen en het toezicht te versterken op de personen die de grenzen oversteken.

De **screeningverordening**[1] voert een screening in die bestaat uit een onderzoek aan de grenzen van de gezondheid, de veiligheid en de kwetsbaarheid om te bepalen of er een terugkeerprocedure moet worden opgestart voor de vreemdeling of een doorverwijzing naar een (gewone of versnelde) asielprocedure is aangewezen. Tijdens de duur van dat onderzoek (maximaal drie dagen voor personen die aan de grenzen worden aangehouden) worden de betrokken personen aan de grens in bewaring gehouden. Daardoor bestaat er een risico op systematische detentie ten aanzien van die personen.[2] Door een juridische fictie worden zij trouwens beschouwd als personen die nooit officieel voet op het grondgebied van de EU hebben gezet. De **verordening inzake de asielprocedures**[3] voert in welbepaalde gevallen een verplichte procedure aan de grens in. De **verordening over de terugkeerprocedure aan de grens**[4] heeft betrekking op de terugkeer van personen van wie het verzoek in het kader van die procedure aan de grens werd afgewezen. De personen die aan die procedures worden onderworpen kunnen in een reeks gevallen in detentie worden geplaatst. Het Pact voorziet in de oprichting van een "hybride" **onafhankelijk toezichtmechanisme,** dat enerzijds toeziet op de grondrechten van de betrokken personen en anderzijds individuele klachten behandelt. Dat mechanisme zal het onderwerp uitmaken van de focus hierna.

De **Eurodac**-verordening[5] is een van de pijlers van het Pact. Tot nu was Eurodac een database die de vergelijking van vingerafdrukken van asielzoekers mogelijk maakt. Met de herziening van de verordening wordt die hervormd tot een (mega)database voor het beheer van asiel en migratie op Europees niveau. Zo zal het toepassingsgebied van het systeem worden uitgebreid inzake nieuwe categorieën van migranten (asielzoekers, maar ook personen die irregulier naar de Europese Unie komen en personen die internationale bescherming genieten), de leeftijd van de betrokken personen (het systeem zal de gegevens van kinderen van zes jaar en ouder bevatten) en de inhoud van de geregistreerde persoonsgegevens (biometrische gegevens – inclusief vingerafdrukken en gezichtsopnames, identiteitsdocumenten en veiligheidsmarkeringen). Zo is het de bedoeling dat Eurodac bijdraagt tot de beheersing van irreguliere immigratie naar de Unie, het opsporen van secundaire bewegingen binnen de Unie en het faciliteren van de identificatie met het oog op de terugkeer van irregulier in de lidstaten verblijvende onderdanen van derde landen

1 Verordening (EU) 2024/1356 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 tot invoering van de screening van onderdanen van derde landen aan de buitengrenzen en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 en (EU) 2019/817.

2 Zie F. Rondine, "Between physical and legal borders: the fiction of non-entry and its impact on fundamental rights of migrants at the borders between EU law and the ECHR", *Cahiers de l'EDEM*, Special Issue, augustus 2022. Between physical and legal borders: the fiction of non-entry and its impact on fundamental rights of migrants at the borders between EU law and the ECHR | UCLouvain: "*One of the implicit consequences of such an integrated procedure lies in the wide margin of appreciation given to the Member States to implement detention measures aimed at preventing the entry of applicants. Although in this context the non-entry fiction relies on the alleged short duration of the procedure, it introduces a generalized use of deprivation of personal liberty of third-country nationals at the border. Moreover, a number of concerns are raised in relation to the pre-entry screening. In fact, the requirements of necessity and proportionality of the detention of asylum seekers still apply to those subjected to the new asylum border procedure.*"

3 Verordening (EU) 2024/1348 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 tot vaststelling van een gemeenschappelijke procedure voor internationale bescherming in de Unie en tot intrekking van Richtlijn 2013/32/EU.

4 Verordening (EU) 2024/1349 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 tot vaststelling van een terugkeergrensprocedure en tot wijziging van Verordening (EU) 2021/1148.

5 Verordening (EU) 2024/1358 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 betreffende de instelling van "Eurodac" voor de vergelijking van biometrische gegevens om de Verordeningen (EU) 2024/1351 en (EU) 2024/1350 van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 2001/55/EG van de Raad doeltreffend toe te passen en om illegaal verblijvende onderdanen van derde landen en staatlozen te identificeren en betreffende verzoeken van rechtshandhavingsinstanties van de lidstaten en Europol om vergelijkingen van Eurodac-gegevens ten behoeve van rechtshandhaving, tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2018/1240 en (EU) 2019/818 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 603/2013 van het Europees Parlement en de Raad.

of staatlozen.[6] In die optiek vormt Eurodac de hoeksteen van het nieuwe Europese gemeenschappelijke asielstelsel dat met de uitvoering van het Migratiepact wordt beoogd.

De lidstaten hebben twee jaar de tijd, i.e. tot juni 2026, om de aangenomen wetgeving in de praktijk om te zetten. De herziene versie van Eurodac treedt in werking in juni 2026. In december 2024 heeft de Belgische staat een nationaal uitvoeringsplan overgemaakt aan de Europese Commissie. De nieuwe regering-De Wever heeft vervolgens een aangepaste versie van het plan overgemaakt. Die laatste versie werd in september 2025 voorgelegd aan de parlementsleden, maar werd nog niet publiek gemaakt.

Een ander systeem dat vóór het Pact werd aangenomen en net werd ingevoerd bij de publicatie van deze katern, is het **inreis-uitreissysteem (EES)**. Dat is een IT-systeem voor de registratie van onderdanen van derde landen die voor een kort verblijf naar de EU gaan, zowel bij het inreizen in als bij het uitreizen uit de Schengenzone.[7] Het EES werd geleidelijk in werking gesteld vanaf 12 oktober 2025.[8] In België werd de wet met de vereiste wetswijzigingen al aangenomen en die is in werking getreden op 12 oktober 2025[9].

ETIAS, **het Europese reisinformatie- en -autorisatiesysteem**,[10] maakt dan weer de controle mogelijk van niet-visumplichtige onderdanen van derde landen om te bepalen of ze de EU al dan niet mogen inreizen. Het risico dat een persoon vertegenwoordigt op het gebied van veiligheid, irreguliere immigratie of de volksgezondheid zal vooraf worden beoordeeld in het kader van de reisautorisatieaanvraag.[11] De ETIAS-verordening voorziet in een geautomatiseerde verwerking van de reisautorisatieaanvragen waarbij de gegevens systematisch worden vergeleken met die in andere databases, zoals Eurodac, EES, het visuminformatiesysteem (VIS), …[12] Volgens de meest recente beschikbare gegevens zal ETIAS in de loop van het laatste kwartaal van 2026 worden gelanceerd.[13] België heeft al een wet tot oprichting van de nationale ETIAS-eenheid aangenomen.[14]

Al die systemen zullen geleidelijk **interoperabel** worden. Dat wil zeggen dat een Europees zoekportaal een simultane opzoeking in de verschillende databases mogelijk zal maken op basis van een naam, vingerafdrukken of nog gezichtsopnames. Verordening (EU) 2019/817[15], die de wettelijke basis vormt voor de interoperabiliteit van de systemen, dient – op termijn – de interoperabiliteit te garanderen tussen EES, VIS, ETIAS, Eurodac, het Schengeninformatiesysteem (SIS) en het Europees Strafregisterinformatiesysteem voor onderdanen van derde landen (ECRIS-TCN).

In deze katern stelt Myria eerst de kerncijfers voor rond de visa kort en lang verblijf, alsook rond de humanitaire visa die België in 2024 heeft afgeleverd. Tot slot focust Myria op twee thema's:

1. Eerst wordt er aandacht besteed aan de oprichting van het voornoemde onafhankelijke toezichtmechanisme krachtens het Europees Pact inzake Migratie en Asiel, om de naleving van de grondrechten tijdens de screening en het onderzoek van de verzoeken tot internationale bescherming aan de buitengrenzen van de EU te controleren.

2. Vervolgens focust Myria op Gaza, en meer bepaald op de situatie van Palestijnen in België en hun naasten die vastzitten in Gaza en die zich willen herenigen in het kader van de visum- en evacuatieprocedures.

---

6 *Ibidem*, consideransen 23 en 27.

7 Verordening (EU) 2017/2226 van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2017 tot instelling van een inreis-uitreissysteem (EES) voor de registratie van inreis- en uitreisgegevens en van gegevens over weigering van toegang ten aanzien van onderdanen van derde landen die de buitengrenzen overschrijden en tot vaststelling van de voorwaarden voor toegang tot het EES voor rechtshandhavingsdoeleinden en tot wijziging van de overeenkomst ter uitvoering van het te Schengen gesloten akkoord en Verordeningen (EG) nr. 767/2008 en (EU) nr. 1077/2011, *PB* L 327 van 9 december 2017, p. 20.

8 Verordening (EU) 2025/1534 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2025 betreffende tijdelijke afwijkingen van een aantal bepalingen van de Verordeningen (EU) 2017/2226 en (EU) 2016/399 met betrekking tot de geleidelijke ingebruikneming van het inreis-uitreissysteem, *PBEU,* L; Europese Commissie, de Commissie start voorlichtingscampagne om reizigers te informeren over inreis-uitreissysteem, 24 september 2025, beschikbaar op: https://home-affairs.ec.europa.eu/news.

9 Wet van 19 maart 2023 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen met betrekking tot het inreis-uitreissysteem, *BS*, 17 april 2023.

10 Verordening (EU) 2018/1240 van het Europees Parlement en de Raad van 12 september 2018 tot oprichting van een Europees reisinformatie- en -autorisatiesysteem (ETIAS) en tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1077/2011, (EU) nr. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 en (EU) 2017/2226 (*PB* L 236 van 19 september 2018, *PBEU*, L236/1, p. 1).

11 *Ibidem*, considerans 9.

12 *Ibidem*, artikelen 20-21.

13 Raad "Justitie en binnenlandse zaken" (Binnenlandse zaken), 5 maart 2025, beschikbaar op: https://www.consilium.europa.eu/.

14 Wet van 29 maart 2024 betreffende de oprichting en de organisatie van de opdrachten van ETIAS Nationale Eenheid, *BS*, 17 mei 2024.

15 Verordening (EU) 2019/817 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2019 tot vaststelling van een kader voor interoperabiliteit tussen de Unie-informatiesystemen op het gebied van grenzen en visa, en tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726 en (EU) 2018/1861 van het Europees Parlement en de Raad, Beschikking 2004/512/EG van de Raad en Besluit 2008/633/JBZ van de Raad, *PBEU*, L135/27.

Door België toegekende of geweigerde visa

Wie heeft een visum nodig om België binnen te komen?

Doorgaans moeten de onderdanen van de meeste derde landen over een visum beschikken als ze de Belgische grenzen willen overschrijden. De onderdanen van de landen van de Schengenzone en van de Europese Economische Ruimte daarentegen zijn van die verplichting vrijgesteld. Voor een lijst van derde landen waarvan de onderdanen van de visumplicht kort verblijf zijn vrijgesteld, zie de *website van de FOD Binnenlandse Zaken*.

Twee types visa verlenen toegang tot het Belgische grondgebied:

- visa **kort verblijf** (visa C) voor een periode van maximaal 90 dagen;
- visa **lang verblijf** (visa D) voor een periode van meer dan 90 dagen.

Context en beslissingsproces

Visa kort verblijf

In de **Europese Visumcode** zijn de voorwaarden en de procedure vastgelegd voor de afgifte van dit type visum.

- Deze visa moeten worden toegekend door de lidstaat die de voornaamste reisbestemming van de aanvrager vormt. Wanneer België evenwel geen diplomatieke vertegenwoordiging heeft in het land van waaruit de aanvrager wil vertrekken, kan een andere lidstaat België vertegenwoordigen en in zijn plaats een geldig visum afgeven, en *vice versa*.
- Concreet komen de hier voorgestelde statistieken uit een gegevensbank waarin de gegevens zijn gebundeld die bij de Belgische diplomatieke posten in het buitenland zijn geregistreerd. Voor een kort verblijf worden alleen visa meegeteld die zijn **aangevraagd bij een Belgische post, met België als prioritaire bestemming**. Twee categorieën zijn niet in deze cijfers opgenomen:
  - personen die een visum hebben aangevraagd bij de post van een andere lidstaat (in een land dat geen Belgische post heeft) om een reis te ondernemen met België als prioritaire bestemming;
  - personen die een visum hebben aangevraagd bij de post van een andere lidstaat met een ander land dan België als prioritaire bestemming maar waarmee toegang tot België mogelijk is.

Visa lang verblijf

Deze visa vallen onder de **nationale bevoegdheden** en kunnen bijgevolg alleen worden toegekend door de Belgische diplomatieke en consulaire posten in het buitenland. Aangezien de behandeling van deze visa niet mogelijk is in vertegenwoordiging, moeten de aanvragers zich richten tot de Belgische ambassade of het Belgische consulaat dat bevoegd is voor hun woonplaats wanneer er geen Belgische ambassade of Belgisch consulaat is, meestal bij de Belgische diplomatieke post van een buurland.

» *Voor meer details over de diplomatieke en consulaire posten die bevoegd zijn voor de toegang tot het Belgische grondgebied: Ambassades en consulaten | FOD Buitenlandse Zaken - Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking*

Opmerkingen over de gegevens

Berperkingen

- De gegevensbank die in deze katern wordt gebruikt kan met terugwerkende kracht worden gewijzigd. Zo verschillen de cijfers over het jaar 2023 uit het verslag van vorig jaar met die in de huidige editie van de katern. De laatste versie van de gegevensbank werd geraadpleegd op 15 september 2025.
- Deze gegevens zijn niet representatief voor alle immigranten: personen die van de visumplicht zijn vrijgesteld zijn er niet in opgenomen.
- Er zijn soms meerdere motieven waarom personen migreren. Bij een visumaanvraag wordt er één enkel wettelijk motief geregistreerd.
- Het feit dat er een positieve beslissing wordt opgetekend biedt geen garantie dat de betrokken persoon het Belgische grondgebied ook effectief heeft betreden. Sommigen halen hun visum nooit af of zullen het nooit gebruiken. De afgifte van een visum betekent evenmin dat de persoon de Belgische grens mag oversteken. Aan de grens wordt er een controle uitgevoerd die soms tot een weigering van effectieve toegang tot het grondgebied kan leiden, ondanks het bezit van een visum.
- Aan de hand van deze gegevensbank kunnen er statistieken worden voorgesteld op basis van het jaar van de visumaanvraag of het jaar van de beslissing. Soms zitten er meerdere maanden tussen de indiening van een visumaanvraag en de beslissing. De aanvragen in een bepaald jaar mogen derhalve niet worden vergeleken met de beslissingen die datzelfde jaar zijn genomen.

Groepering van motieven

Gelet op de verscheidenheid van de motieven waarvoor er een visum kan worden aangevraagd, worden die in grote categorieën opgedeeld. Die opdeling verschilt licht van deze bij de Dienst Vreemdelingenzaken.

Algemeen werden bepaalde motieven gegroepeerd (visa kort en lang verblijf samen):

- **Gezinsredenen**: adoptie, ander familielid van een burger van de EU (artikel 47), legale samenwoonst in België (visum met het oog op), richtlijn 2004/38/EG/naaste familie van een EU-burger (artikel 40*bis*), richtlijn 2004/38/EG/verre familie van een EU-burger (artikel 47/1), gezinshereniging artikel 10, gezinshereniging artikel 40, gezinshereniging met een Belg (artikel 40*ter*), gezinshereniging met een vreemdeling met onbeperkt verblijf (artikel 10), gezinshereniging met een student (artikel 10*bis*, §1), gezinshereniging met een vluchteling/begunstigde van subsidiaire bescherming (artikel 10), gezinshereniging met een vreemdeling met beperkt verblijf (artikel 10*bis*, §2), gezinshereniging met een vreemdeling met onbeperkt verblijf of met een vluchteling/begunstigde van subsidiaire bescherming (artikel 10), gezinshereniging met een Brit begunstigde van het terugtrekkingsbesluit, familiebezoek
- **Humanitaire (en medische) migratie**: humanitair, medische redenen, humanitaire redenen (divers), humanitaire redenen/overdracht van een kind (voogdij, *kefala*), humanitaire redenen/uitgebreide gezinshereniging (artikel 9)
- **Culturele of sportmigratie**: activiteit van religieuze of filosofische aard, au pair, culturele manifestatie, sportieve manifestatie, werkvakantieprogramma
- **Andere migratie**: ontbrekend motief, rentenier, terugkeer, doorreis, officiële reis

Specifiek voor de visa **kort verblijf**:

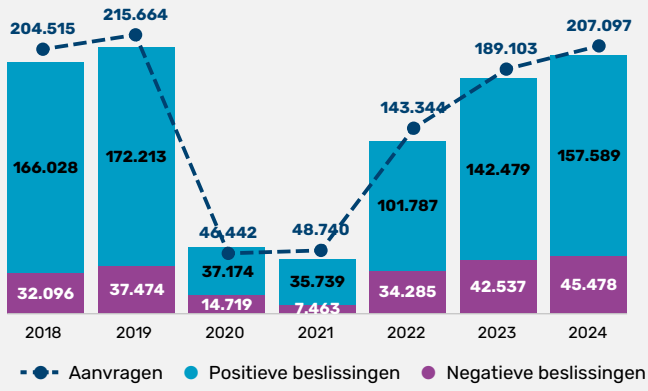
- **Economische en academische redenen**: conferentie/seminarie/colloquium, handelsbeurs, journalistiek, zeeman, mobiliteit/onderzoeker, mobiliteit/student, onderzoek, stage/opleiding, zelfstandig werk, seizoenarbeid, bezoldigde arbeid, zakenreis, beroepsreis

Specifiek voor de visa **lang verblijf**:

- **Academische migratie**: uitwisseling studenten (secundair onderwijs), hogere studies openbare instelling (artikel 58), opleiding in een privéinstelling (artikel 9), mobiliteit/student
- **Economische migratie**: vrijwilligerswerk, conferentie/seminarie/colloquium, journalistiek, mobiliteit/onderzoeker, onderzoek, stage/opleiding, zelfstandig werk, seizoenarbeid, bezoldigde arbeid, beroepsreis.

Visa kort verblijf (visa C)

Aantal aanvragen en positieve en negatieve beslissingen voor visa kort verblijf

In 2024:

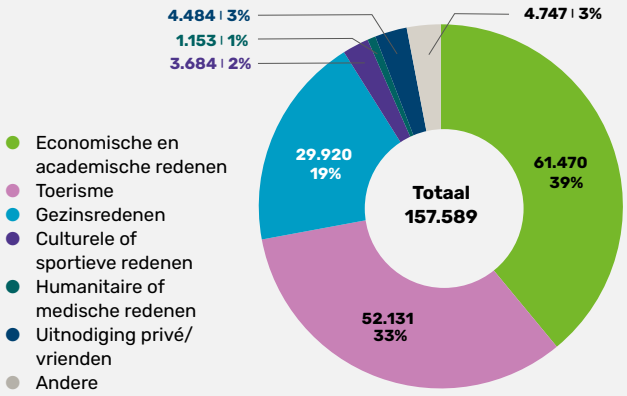
- Zijn er **207.097 aanvragen** voor visa kort verblijf ingediend. Dat aantal vormt een stijging met 10% ten opzichte van 2023 en bereikt een gelijkaardig niveau als voor de COVID-19-pandemie.
- Werden er 203.067 beslissingen genomen, opnieuw van een vergelijkbaar niveau als voor de pandemie. Van die beslissingen waren er **157.589 positief** (78%) en **45.478 negatief** (22%). Het aandeel negatieve beslissingen is wel iets hoger dan in 2019 (18%).

Economische en academische migratie, toerisme en gezinsmigratie blijven de voornaamste motieven voor de visa C die door België worden toegekend.

In 2024:

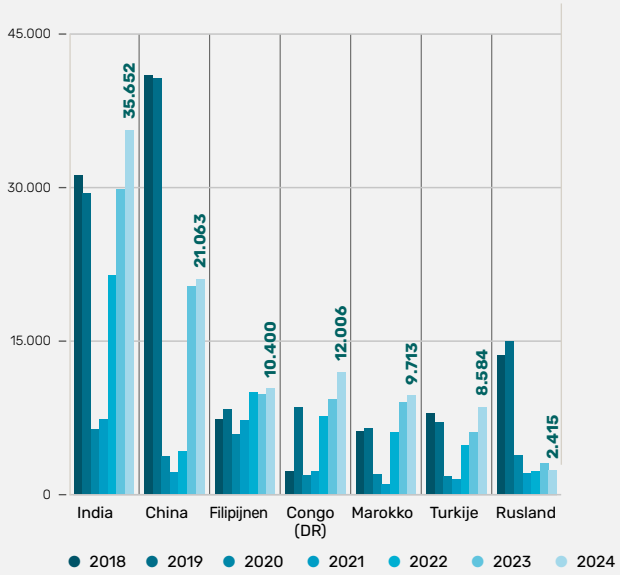
- Staan de visa C voor **economische redenen en academische redenen** op de eerste plaats in de ranglijst van de motieven voor de afgifte van visa kort verblijf (39%).
- Die worden van nabij gevolgd door de toekenningen in het kader van **toerisme** (33%).
- Daarna volgen de visa om **gezinsredenen** (19%).

Motieven voor de visa kort verblijf toegekend in 2024

Voornaamste nationaliteiten

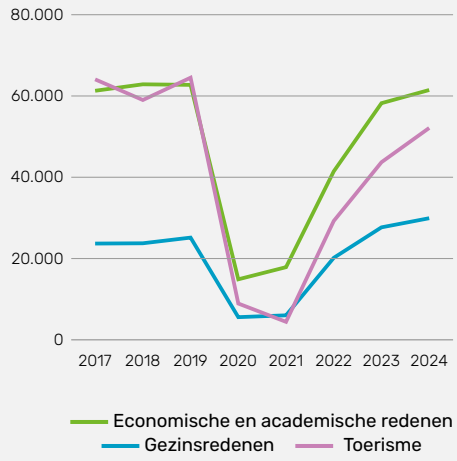
Aantal visa C toegekend aan de nationaliteiten die tussen 2018 en 2024 minstens een keer in de top 5 stonden

- De **5 voornaamste nationaliteiten** die in 2024 een visum kort verblijf hebben ontvangen zijn **Indiërs, Chinezen, Filipijnen, Congolezen en Marokkanen**.
- Turken en Russen, die voor 2023 in de top 5 stonden, bezetten respectievelijk de 6e en de 14e plaats in de ranglijst van 2024. De terugval van het aantal Russische begunstigden valt rechtstreeks toe te schrijven aan de opschorting van de visumversoepelingsovereenkomst tussen de EU en Rusland door het conflict in Oekraïne.
- Het aantal visa C dat aan **Chinezen** is toegekend blijft nog altijd twee keer lager dan voor de pandemie. Dat valt voornamelijk te verklaren door het beperkte aantal toeristenvisa, dat maar moeizaam herstelt.
- In 2024 werden de visa kort verblijf voor **Indiërs, Chinezen, Filipijnen, Turken en Russen** vooral toegekend om **economische en academische redenen**, terwijl het bij **Congolezen** hoofdzakelijk ging om **toeristenvisa** en bij **Marokkanen** om visa voor **gezinsredenen**.

Bron: DVZ

Herstelbewegingen met verschillende snelheden

- Met een stijging van 6% ten opzichte van 2023 werden er – voor het eerst sinds 2019 – meer dan 60.000 positieve beslissingen opgetekend in het kader van **economische en academische migratie**.
- Ook in het kader van **toerisme** is er een significante stijging geweest in de voorbije jaren (+19% ten opzichte van 2023). Toch is er nog geen volledig herstel ten opzichte van de periode voor de COVID-19-pandemie.
- De kortverblijven voor **gezinsredenen** herstelden zich het snelst na de pandemie en laten voor het tweede jaar op rij een aantal optekenen dat hoger licht dan de niveaus van voor 2020. Het aantal visa C voor gezinsredenen is immers gestegen met 8% ten opzichte van 2023.
- Wat de andere motieven betreft, zowel bij culturele en sport-migratie als bij privé-uitnodigingen is er in 2024 een toename met respectievelijk 16% en 15% in vergelijking met 2023, maar niet tot de niveaus die voor de pandemie werden opgetekend. De categorie humanitaire en medische migratie bleef relatief stabiel met een kleine daling van 2%.

Meer weigeringen voor privé-uitnodigingen en gezinsredenen

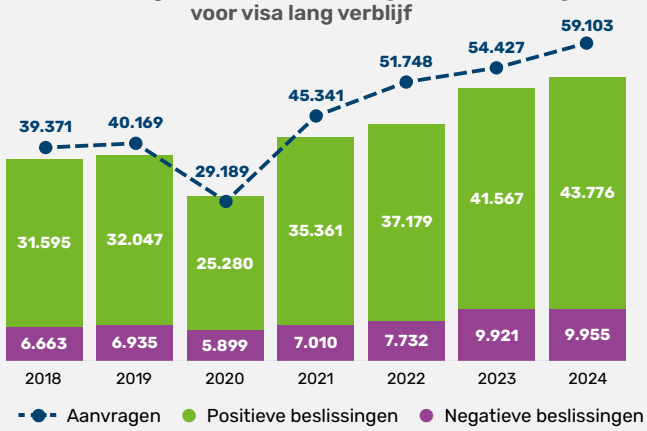
In 2024 bedraagt het **aandeel weigeringen** van visa kort verblijf 22%. Los van dat gemiddelde, verschillen de cijfers aanzienlijk naargelang van het motief. Het aandeel weigeringen voor privé-uitnodigingen is het grootst met 36%, gevolgd door het aandeel weigeringen voor gezinsredenen met 33%. Bij de visa voor economische en academische migratie is het aandeel weigeringen daarentegen kleiner, met nauwelijks 8%.

Evolutie 2019-2024 van het aantal toegekende visa kort verblijf volgens het motief			Voornaamste nationaliteiten in 2024		% weigering in 2024
Economische en academische redenen	2019	62.731	India	34%	
	2020	14.886	China	16%	
	2021	17.873	Filipijnen	13%	
	2022	41.450	Turkije	5%	
	2023	58.226	Rusland	3%	
	2024	61.470			
Toerisme	2019	64.500	India	16%	
	2020	8.924	Congo (DR)	16%	
	2021	4.422	China	13%	
	2022	29.243	Egypte	6%	
	2023	43.700	Turkije	5%	
	2024	52.131			
Gezins-redenen	2019	25.148	Marokko	21%	
	2020	5.573	India	18%	
	2021	6.024	Turkije	7%	
	2022	20.172	China	7%	
	2023	27.674	Algerije	6%	
	2024	29.920			
Uitnodiging privé/ vrienden	2019	5.646	China	14%	
	2020	1.030	Thailand	12%	
	2021	936	India	11%	
	2022	3.127	Marokko	10%	
	2023	3.890	Zuid-Afrika	7%	
	2024	4.484			
Culturele of sportieve redenen	2019	5.232	China	33%	
	2020	856	Marokko	10%	
	2021	897	Congo (DR)	9%	
	2022	2.207	India	7%	
	2023	3.187	Turkije	7%	
	2024	3.684			
Humanitaire of medische redenen	2019	1.665	Algerije	60%	
	2020	515	Congo (DR)	13%	
	2021	1.030	Rwanda	3%	
	2022	1.112	Marokko	3%	
	2023	1.182	Rusland	3%	
	2024	1.153			

Bron: DVZ

Visa lang verblijf (visa D)

Aantal aanvragen en positieve en negatieve beslissingen voor visa lang verblijf

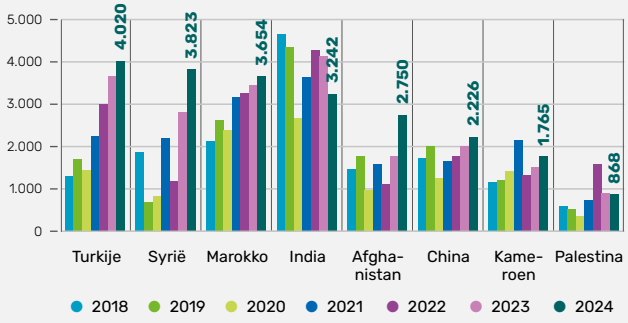
Het aantal aanvragen voor visa lang verblijf blijft stijgen in 2024

In 2024:

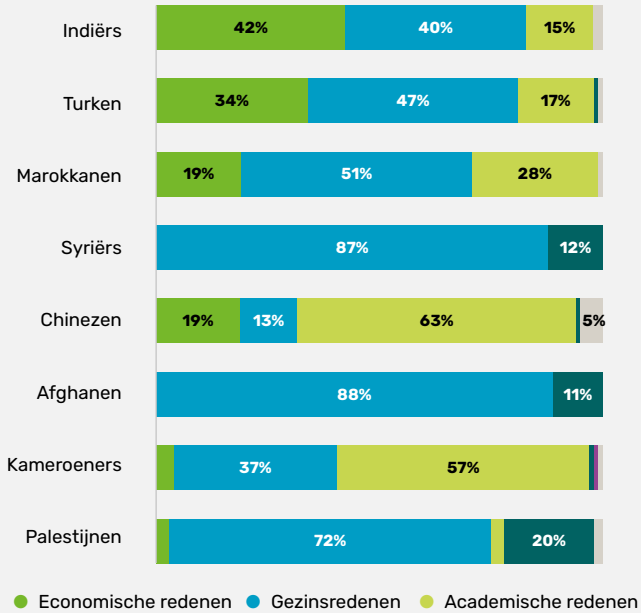
- Zijn er **59.103 aanvragen** voor visa lang verblijf ingediend. Dat aantal neemt de voorbije jaren toe (+9% in vergelijking met 2023) en bereikt een niveau dat veel hoger ligt dan wat voor de COVID-19-pandemie werd vastgesteld.
- Er werden 53.731 beslissingen genomen, waaronder **43.776 positieve beslissingen** (81%) en **9.955 negatieve beslissingen** (19%).

Voornaamste nationaliteiten

Aantal visa D toegekend aan de nationaliteiten die tussen 2018 en 2024 minstens een keer in de top 5 stonden

Verdeling van de motieven voor de visa D die aan de voornaamste nationaliteiten werden toegekend

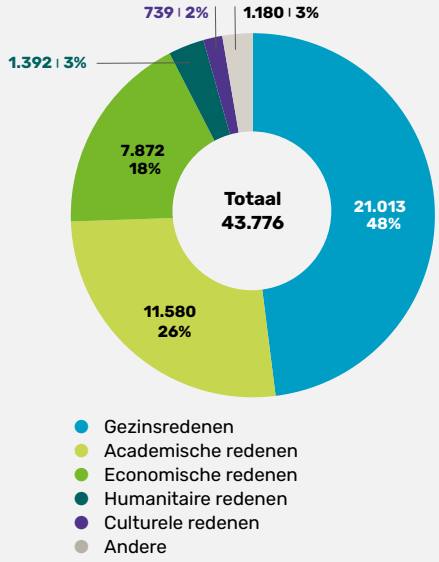
In 2024 schommelt de verdeling van de motieven van de visa type D volgens de nationaliteit. Zo is het aandeel visa D voor gezinsredenen significant voor Syriërs, Palestijnen, Afghanen en Marokkanen (gemiddeld 48% voor alle nationaliteiten). Aan Chinese en Kameroense onderdanen worden er vaker visa D voor academische redenen toegekend (gemiddeld 26% voor alle nationaliteiten). Tot slot wordt er aan Indiërs en Turken een groot aandeel visa D om economische redenen toegekend (gemiddeld 18% voor alle nationaliteiten). Het aandeel bij Syriërs, Afghanen en Palestijnen overstijgt ook het gemiddelde van 3% wanneer het om humanitaire redenen gaat.

Er doen zich **uiteenlopende evoluties bij die nationaliteiten** voor:

- Het aantal visa lang verblijf dat wordt toegekend aan Marokkanen en Turken kent de voorbije jaren een globale toename. Tussen 2018 en 2024 was het aantal toegekende visa toegenomen met een factor 1,7 voor Marokkanen en met een factor 3,1 voor Turken, zonder een sterke weerslag van de COVID-19-pandemie te ondervinden.
- Vanaf 2022 is er een aanzienlijke afname van de visa D toegekend aan Indiërs. Het aantal dergelijke visa daalde immers met 24% tussen 2022 en 2024. Het aantal visa D toegekend aan Chinezen steeg daarentegen sterk met 26% in diezelfde periode.
- De visa toegekend aan Syriërs, Afghanen en Kameroeners hebben een daling vertoond tussen 2021 en 2022, om in 2024 opnieuw te stijgen.
- De visa lang verblijf toegekend aan Palestijnen vertonen een algemeen stijgende trend, met een opmerkelijke daling tussen 2022 en 2024 (respectievelijk 1.584 versus 868 afgeleverde visa D).

Bron: DVZ

Motieven van de in 2024 toegekende visa

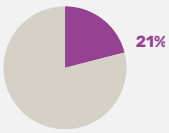
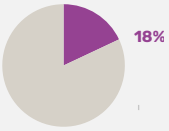
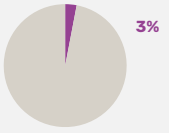
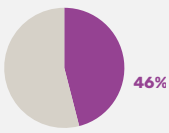
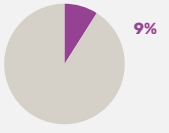

De visa voor gezinsredenen komen nog altijd het vaakst voor in 2024

- In 2024 betrof 48% van de visa lang verblijf, alle nationaliteiten samen genomen, **gezinsmigratie**. Die laatste nam met 12% toe tussen 2023 en 2024. Drie nationaliteiten tekenen zich duidelijk af in die context: het aantal visa D dat om gezinsredenen wordt toegekend aan Afghanen, Turken en Syriërs nam respectievelijk toe met een factor 1,7, 1,5 en 1,4 ten opzichte van het jaar voordien.
- **Academische** migratie komt op de tweede plaats (26%), gevolgd door **economische** migratie (18%). Bij die laatste groep onderscheiden vier nationaliteiten zich door opmerkelijke evoluties die sterk verschillen van het jaar voordien: het aantal visa type D dat om economische redenen wordt toegekend aan Turken en Indiërs daalde respectievelijk met 18% en 17%, terwijl de aantallen van dergelijke visa die aan Chinezen en Albanezen worden toegekend respectievelijk met 49% en 53% zijn gestegen.

Meer weigeringen van visa D voor humanitaire redenen

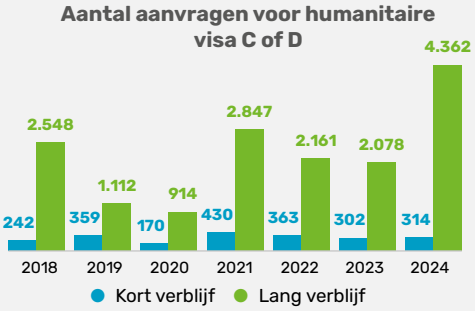
Het **aandeel weigeringen** van visa lang verblijf bedraagt 19% in 2024, met evenwel een sterke schommeling afhankelijk van het motief. Zo is het weigeringspercentage 3% voor economische migratie, 9% voor culturele migratie en 46% voor humanitaire migratie. Voor academische migratie en gezinsmigratie bedraagt het respectievelijk 18% en 21%.

	Evolutie 2019-2024 van het aantal visa lang verblijf toegekend naar motief		Voornaamste nationaliteiten in 2024		% weigering in 2024
Gezins-redenen	2019	13.590	Syrië	16%	
	2020	11.832	Afghanistan	12%	
	2021	15.319	Turkije	9%	
	2022	15.954	Marokko	9%	
	2023	18.793	India	6%	
	2024	21.013			
Academische redenen	2019	9.650	China	12%	
	2020	6.754	Marokko	9%	
	2021	10.683	Kameroen	9%	
	2022	10.336	Turkije	6%	
	2023	10.864	Pakistan	5%	
	2024	11.580			
Economische redenen	2019	5.727	Turkije	18%	
	2020	4.448	India	17%	
	2021	5.550	Marokko	9%	
	2022	8.117	China	5%	
	2023	8.627	Japan	5%	
	2024	7.872			
Humanitaire redenen	2019	927	Syrië	33%	
	2020	683	Afghanistan	21%	
	2021	1.821	Congo (DR)	13%	
	2022	843	Palestina	12%	
	2023	1.256	Eritrea	4%	
	2024	1.392			
Culturele redenen	2019	696	Zuid-Afrika	15%	
	2020	396	Madagaskar	14%	
	2021	456	Filipijnen	11%	
	2022	707	Australië	7%	
	2023	703	Verenigde Staten	6%	
	2024	739			

Bron: DVZ

Focus op humanitaire visa

Aanvragen voor humanitaire visa

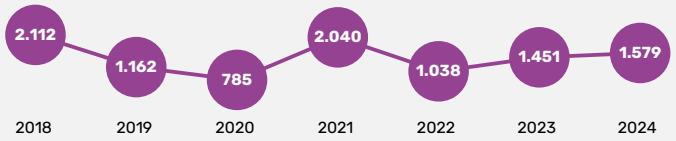
In 2024 hebben 4.676 personen een aanvraag voor een humanitair visum ingediend: 314 voor een kort verblijf en 4.362 voor een lang verblijf

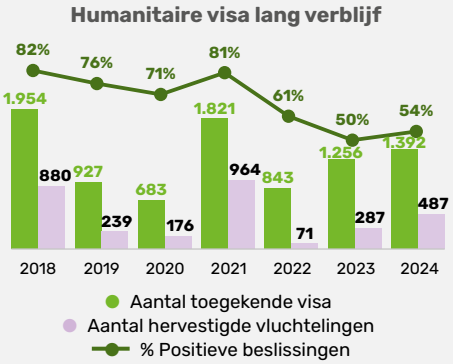
- Het jaar 2024 vertoont een ongekende stijging van de aanvragen voor humanitaire visa, met een spectaculaire stijging met 96% ten opzichte van 2023. Door die recordstijging is 2024 het jaar met het grootste aantal aanvragen in de hele periode van 2016 tot en met 2024.
- De humanitaire visa kunnen worden aangevraagd voor een kort of voor een lang verblijf, en kunnen betrekking hebben op meerdere categorieën van individuen: hervestigde vluchtelingen, Afghanen die zijn aangekomen na evacuatieoperaties en ook om andere dringende humanitaire, medische of professionele redenen, of nog humanitaire aanvragen van familieleden van personen (doorgaans vluchtelingen) die in België verblijven.

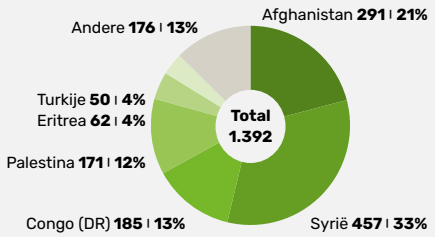
Positieve en negatieve beslissingen inzake humanitaire visa

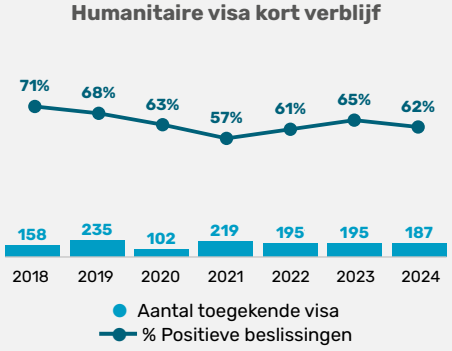
In 2024 werden er 1.579 visa voor een humanitaire reden toegekend, wat een stijging is met 9% tegenover 2023.

Ongeveer negen op de tien toegekende humanitaire visa betreffen een lang verblijf (88%).

Humanitaire visa lang verblijf:

- Sinds maart 2017 krijgen personen die in België aankomen in het kader van een hervestiging een humanitair visum lang verblijf. In de figuur links worden de toegekende **humanitaire visa lang verblijf** voorgesteld, alsook het aantal **hervestigde vluchtelingen**. Aangezien het om twee verschillende gegevensbanken gaat, staan de cijfers naast elkaar om een grootteorde aan te geven.
- Na een daling gedurende twee jaar (2019-2020) werd 2021 gekenmerkt door een forse toename van het aantal humanitaire visa lang verblijf en van het aandeel positieve beslissingen. Die toename valt te verklaren door de automatische toekenning van visa in het kader van hervestigingen.
- In 2024 werden er 1.392 visa lang verblijf toegekend om humanitaire redenen, wat een stijging is met 11% ten opzichte van 2023. Ondanks de sterke stijging van het aantal aanvragen voor humanitaire visa type D is er in het jaar 2024 een percentage positieve beslissingen van 54% opgetekend, wat 4 procentpunten meer is dan in 2023.
- In 2024 werden er 487 hervestigingen gerealiseerd (onder wie 210 Congolezen, 178 Syriërs, 43 Eritreeërs en 28 Soedanezen).
- In 2024 blijven Syriërs de voornaamste begunstigden van de humanitaire visa lang verblijf (33%), met een sterk dalend weigeringspercentage: 16%, tegenover 25% in 2023. Afghanen vertegenwoordigen dan weer 21% van het totale aantal visa dat in dat jaar werd toegekend, met 291 toegekende visa type D. Dat is een daling ten opzichte van de 329 visa in 2023. Die nationaliteit blijft evenwel kampen met bijzonder hoge weigeringspercentages, ondanks een lichte verbetering: 68% in 2024 tegenover 73% het jaar voordien. Tot slot is het aandeel weigeringen voor Palestijnen gestegen van 41% in 2023 naar 49% in 2024.

Humanitaire visa kort verblijf:

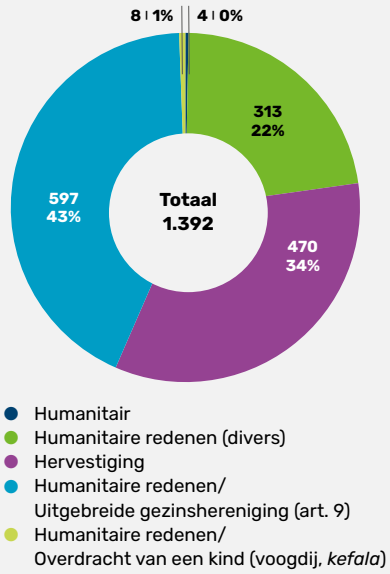
- Elk jaar worden er tussen 100 en 240 visa kort verblijf toegekend om humanitaire redenen.
- De dalende trend in het aandeel positieve beslissingen sinds 2018 hield constant aan, door te dalen van 71% in 2018 naar 57% in 2021, om vervolgens een lichte stijging tot 65% te kennen in 2023 en 3 procentpunten te verliezen in 2024.
- In 2024 waren de voornaamste betrokken nationaliteiten Congolezen (40%), Marokkanen (9%) en Algerijnen (6%).

Bron: DVZ en Fedasil (voor hervestigde vluchtelingen)

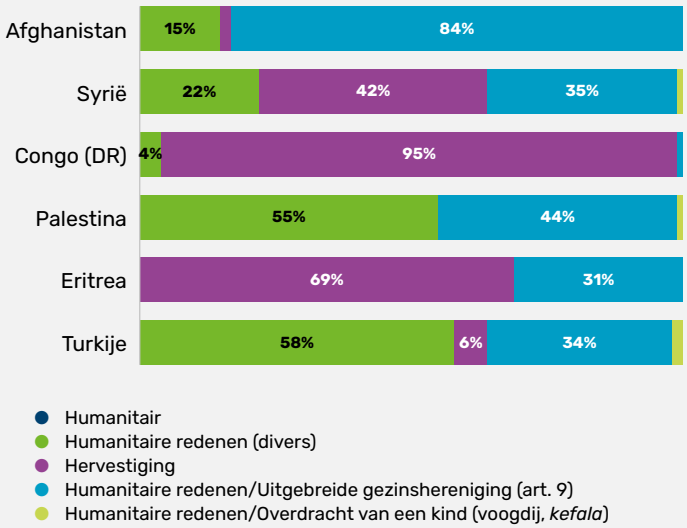
Humanitaire visa D in detail

- In 2024 is 43% van de humanitaire visa type D toegekend om humanitaire redenen - uitgebreide gezinshereniging (artikel 9). De hervestigingen staan op de tweede plaats als motief voor de afgifte van die visa en vertegenwoordigen 34%. Tot slot tellen de humanitaire redenen (divers) voor 22%.
- Ten opzichte van 2023 is er een daling van het aandeel humanitaire visa type D toegekend om humanitaire redenen - uitgebreide gezinshereniging (artikel 9) (53% in 2023). Parallel daarmee is er een stijging van het aandeel visa die worden toegekend voor hervestiging en voor humanitaire redenen (divers), goed voor respectievelijk 27% en 19% in 2023.
- Uit een vergelijking van die gegevens met de vorige cijfers over humanitaire visa type D, blijkt er een verschil te zijn wat de hervestigingen betreft. De eerste grafiek, gebaseerd op de gegevens van Fedasil, toont de effectieve hervestigingen, dat wil zeggen de al in België hervestigde personen, terwijl de grafiek hier, gebaseerd op de gegevens van DVZ, alleen de toegekende visa weergeeft voor hervestiging.

Verdeling van de humanitaire visa D, toegekend in 2024 naar motief

Verdeling van de motieven voor de toegekende visa D per nationaliteit

- De verdeling van de motieven voor de toegekende humanitaire visa type D varieert naargelang van de nationaliteit. Bij Palestijnen en Turken is er hoofdzakelijk sprake van humanitaire redenen (divers), met respectievelijk 55% en 58%. Aan die nationaliteiten werd er ook een aanzienlijk aandeel visa om humanitaire redenen - uitgebreide gezinshereniging (artikel 9) toegekend, met respectievelijk 44% en 34%.
- Bij de meeste Congolezen en Eritreeërs zijn de humanitaire visa lang verblijf toegekend met het oog op hun hervestiging. Het profiel van Syriërs van hun kant is gediversifieerd, met humanitaire redenen - uitgebreide gezinshereniging (artikel 9) en hervestiging goed voor respectievelijk 35% en 42%.
- Voor Afghanen betreft het vooral visa om humanitaire redenen - uitgebreide gezinshereniging (artikel 9) (84%).

Bron: DVZ

Een onafhankelijk toezichtmechanisme voor de nieuwe procedures die binnen het EU-pact worden toegepast

Artikel 10 van de screeningverordening en artikel 43 van de verordening inzake de asielgrensprocedure voorzien in de oprichting van een onafhankelijk toezichtmechanisme dat enerzijds zal toezien op de eerbiediging van de grondrechten van de personen die aan deze procedures worden onderworpen en anderzijds eventuele aantijgingen inzake rechtenschendingen zal behandelen. Wat dat eerste luik betreft, zal het mechanisme toezicht houden op de naleving van het Handvest van de grondrechten, in het bijzonder wat de toegang tot de asielprocedure betreft, het beginsel van non-refoulement, het hoger belang van het kind en de relevante regels inzake detentie. Zoals het Bureau van de EU voor de grondrechten (hierna: "FRA") benadrukt, is een efficiënt en onafhankelijk systeem voor toezicht op de grondrechten aan de grenzen een essentieel instrument om de grondrechten te beschermen.[16] De terugkeergrensprocedures en het grenstoezicht zijn evenwel uitgesloten van het toepassingsgebied van het toezichtmechanisme.[17] Myria betreurt die uitsluiting omdat het proces van gedwongen terugkeer en toezicht aan de buitengrenzen bijzonder kritieke momenten zijn in termen van de eerbiediging van de rechten van de betrokken personen.

Toezichtmechanisme op zijn Belgisch en onbeantwoorde vragen

Het uitvoeringsplan van het Pact in België voorziet in een screeningprocedure die versnipperd is over meerdere autoriteiten. De luchtvaartpolitie zal een deel van de screening doen voor personen die aan de buitengrenzen worden tegengehouden, met een eventuele voortzetting door de Dienst Vreemdelingenzaken (hierna: "DVZ) in een gesloten centrum of een terugkeerwoning in geval van detentie. De (federale en lokale) politie wordt als eerste verantwoordelijk voor de screening van personen die op het grondgebied worden tegengehouden en nog niet werden gescreend. Afhankelijk van de stappen die de persoon ondernomen heeft (verzoek om internationale bescherming of niet) en van de beslissing van DVZ (detentie of vrijstelling), worden uiteenlopende autoriteiten vervolgens belast met de verdere screening (DVZ, Fedasil, Rode Kruis).

Net als de screening wordt het toezichtmechanisme, zoals dat is opgevat in het uitvoeringsplan, versnipperd onder verschillende organismen waarvan het optreden wordt afgebakend in functie van de actor en de plaats waar de screening gebeurt. Zo is de federale Ombudsman bevoegd voor de opdrachten van de DVZ. Het nieuwe Nationaal Preventiemechanisme (hierna: "NPM") ter voorkoming van mishandeling in detentie, dat krachtens het Facultatief Protocol bij het Verdrag van de Verenigde Naties tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen (hierna: "OPCAT") in 2024[18] is opgericht binnen het Federaal Instituut voor de Rechten van de Mens in samenwerking met Myria als gespecialiseerde instantie voor de plaatsen van administratieve detentie, zal ook een fundamentele rol spelen bij het toezicht op die plaatsen van vrijheidsberoving. Het uitvoeringsplan sluit niet uit dat "nationale instellingen voor mensenrechten" zoals Myria buiten het kader van de detentie *stricto sensu* betrokken worden, hoewel hun mandaat nog moet worden gedefinieerd. Tot slot zal het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten ("Comité P") worden aangeduid als het organisme dat toezicht moet uitoefenen op de taken die de (federale en lokale) politie vervult. Het plan bepaalt dan dat er samenwerkingsprotocollen zullen worden afgesloten om de efficiëntie en de coherentie van het toezichtmechanisme in zijn geheel te garanderen.

Dat kluwen van bevoegdheden betekent concreet dat verscheidene instellingen mogelijk klachten zullen ontvangen en/of moeten toezien op de eerbiediging van de grondrechten voor één en dezelfde persoon in functie van de plaats waar hij wordt aangehouden en van de actoren die met zijn screening zijn belast. Deze complexiteit, die voortvloeit uit die gekruiste expertises, mag niet nadelig zijn voor de efficiëntie van het mechanisme in zijn geheel en voor de transparantie voor de doelgroep.

Het uitvoeringsplan bevat nog heel wat schemerzones. Zal de federale Ombudsman het monopolie hebben voor alle individuele klachten die worden ingediend door de personen die aan de screenings- en asielgrensprocedures worden onderworpen, of zullen sommige klachten door andere actoren worden behandeld, zoals het Comité P als de politie samen met andere autoriteiten betrokken is? Welke instelling wordt er belast met het globale beheer van het mechanisme om de

16 FRA, *Monitoring fundamental rights during screening and the asylum border procedure – A guide on national independent mechanisms*, 2024, beschikbaar op https://fra.europa.eu/nl/publication/2024/border-rights-monitoring.

17 T. Molnár, *Monitoring fundamental rights compliance in the context of screening and the asylum border procedure: putting bricks back into the EU house of rule of law?*, 19 september 2024, beschikbaar op https://eumigrationlawblog.eu.

18 Wet van 21 april 2024. Voor meer informatie over het NPM, zie Opdrachten van het Preventiemechanisme.

methodologie, de beschermingsstandaarden, de oriëntaties en de algemene strategie te bepalen? Hoe zal het toezicht op de eerbiediging van de grondrechten in het kader van de screening en de asielgrensprocedure concreet worden uitgevoerd en door wie? Welk budget wordt er geoormerkt voor de uitrol van het mechanisme en voor elke betrokken instelling? Allemaal vragen waarop het uitvoeringsplan van het Pact geen antwoord biedt.

Fundamentele waarborgen

In dit nog vroege stadium van de invoering van het Pact en het toezichtmechanisme in België wil Myria herinneren aan de fundamentele waarborgen die voortvloeien uit de Europese tekst, alsook uit de algemene oriëntaties die FRA heeft opgesteld met het oog op de invoering van die toezichtmechanismen op nationaal niveau (zie hierna: "FRA, *Building blocks*")[19]. Die waarborgen moeten worden overgenomen door een effectief toezichtmechanisme dat bijdraagt tot de bescherming van de rechten van personen en de kwaliteit van de procedures.

Implicatie en gebruik van de bestaande expertise (FRA, *Building block* 8)

De bestaande expertise van nationale instellingen die gespecialiseerd zijn in mensenrechten moet worden benut. Het is aangewezen om hun mandaat te versterken, synergieën tussen de actoren te creëren en de bestaande samenwerkingen nog verder te stimuleren. Zoiets opent de weg naar efficiëntie en kostenefficiëntie. Dat is de weg waartoe de Belgische staat zich verbonden heeft en waartoe hij de federale Ombudsman, het NPM en het Comité P de opdracht geeft. Myria benadrukt het belang om duidelijk te bepalen wie het mechanisme zal leiden en het globaal zal beheren om de efficiëntie van de samenwerking te garanderen. In de *Annual migration management cycle*, verschenen op 11 november 2025, benadrukt de Europese Commissie trouwens dat het belangrijk is om te bepalen welk orgaan of instelling hoofdzakelijk belast zal zijn met het toezichtmechanisme.[20]

Ruim mandaat (FRA, *Building block* 2)

Myria spoort de autoriteiten aan om het mandaat van het toezichtmechanisme zo ruim mogelijk te definiëren teneinde *protection gaps*, dode hoeken die niet volledig en op eenzelfde manier zijn afgedekt, te voorkomen. Het is immers efficiënter dat het mechanisme toezicht kan houden op de procedures en hun daadwerkelijke uitvoering vanaf het begin van de screening tot de eventuele gedwongen terugkeer. In die optiek lijkt het aangewezen om de bevoegdheid van het toezichtmechanisme uit te breiden tot alle procedures van het EU-Pact, inclusief de terugkeergrensprocedure en de personen die daaraan zijn onderworpen.

Actiemiddelen (FRA, *Building block* 3)

Artikel 10 voorziet in een ruime waaier aan handelingen die in het kader van het toezicht kunnen worden gesteld: controle op de eerbiediging van de grondrechten, openen van onderzoeken naar eventuele aantijgingen inzake grondrechtenschendingen (tijdens de screening en tijdens de asielgrensprocedure) en de opvolging van de voortgang van die onderzoeken. Om die opdrachten tot een goed einde te brengen, moet het toezichtmechanisme toegang hebben tot alle plaatsen waar de screening wordt uitgevoerd en onverwachte bezoeken ter plaatse kunnen realiseren, er alle personen kunnen ontmoeten en toegang hebben tot alle relevante documenten en databases.

Onafhankelijkheid en financiële draagkracht (FRA, *Building block* 6)

Artikel 10 en considerans 28 van de screeningverordening bepalen dat het toezichtmechanisme passende financiële middelen moet krijgen. Om correct te kunnen werken en die opdrachten uit te voeren, moet het mechanisme voldoende middelen hebben. Daartoe is het gewenst dat er een budget wordt vastgelegd in een door het parlement gestemde wettekst.

---

19 FRA, *Monitoring fundamental rights during screening and the asylum border procedure – A guide on national independent mechanisms*, 2024, beschikbaar op https://fra.europa.eu.

20 De Commissie verklaart het volgende wat het onafhankelijk toezichtmechanisme betreft: "Alle lidstaten moeten hangende kwesties betreffende de waarborg van de bevoegdheid en een passende onafhankelijkheid aanpakken en duidelijke lijnen inzake verantwoordelijkheid en toerekenbaarheid vastleggen. Zo raakt die rol niet versnipperd tussen verschillende actoren of, wordt een hoofdrol duidelijk vastgelegd indien er voor gemengde regelingen wordt gekozen" (vrije vertaling) in Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad over het Europees jaarverslag over asiel en migratie, COM(2025) 795, 11 november 2025, bijlage 1, beschikbaar op https://eur-lex.europa.eu, p. 14.

AANBEVELINGEN

Myria moedigt de Belgische staat aan om het toezichtmechanisme te beschouwen als een volwaardig onderdeel van het Pact en als een garantie voor de goede werking van de nieuwe procedures die in dat kader worden ingevoerd. Zo moet er aandacht uitgaan naar de twee dimensies van het mechanisme: de klachtenbehandeling en de eerbiediging van de grondrechten.

Myria beveelt de Belgische overheden aan om het wetgevende kader dat de grondslag van het toezichtmechanisme vormt aan te nemen.

Myria beveelt aan om te bepalen wie het mechanisme zal leiden en globaal zal beheren zodat de betrokken instellingen efficiënt kunnen samenwerken.

Myria moedigt de overheden aan om het mandaat van het mechanisme zo ruim mogelijk te definiëren, in het bijzonder wat de terugkeergrensprocedure betreft, teneinde *protection gaps* te voorkomen.

Myria spoort de Belgische staat aan om het toezichtmechanisme voldoende financiële middelen te geven om zijn opdrachten uit te kunnen voeren.

MYRIA
Federaal Migratiecentrum

Update: toegang tot België voor Palestijnen uit Gaza met familiebanden in België: evacuaties en visumprocedures

In de katern "Toegang tot het grondgebied" van Myria's jaarverslag van vorig jaar werd er uitvoerig ingegaan op de visumprocedure voor gezinshereniging en humanitaire visa voor familieleden die zich in Gaza bevinden, en de evacuatie uit Gaza naar België. Die informatie, en ook Myria's aanbevelingen daarbij, blijven nog altijd actueel. Deze bijdrage heeft als opzet om nieuwe ontwikkelingen en knelpunten te belichten, en enkele aanbevelingen opnieuw onder de aandacht te brengen en nader te preciseren. De bijdrage werd grotendeels geschreven voor het akkoord van 9 oktober 2025 over de eerste fase van een staakt-het-vuren in Gaza. Op dat ogenblik was het onduidelijk of er op korte termijn ontwikkelingen zouden volgen op het vlak van visumaanvragen en evacuaties uit Gaza.

Meldingen bij Myria

Ook het voorbije jaar ontving Myria veel meldingen van en voor Belgen van Palestijnse origine of Palestijnen met een verblijfsrecht in België die zich in Gaza bevinden of die zich zorgen maken over hun familieleden ter plaatse. In de jaren 2023, 2024 en in de eerste helft van 2025 ontving Myria samen 2.051 meldingen voor of van personen uit de Palestijnse gebieden. Die vragen handelden voornamelijk over gezinshereniging met het kerngezin, het bekomen van een humanitair visum voor andere familieleden, en vragen over evacuatiemogelijkheden. **Myria baseert zijn vaststellingen en aanbevelingen op die individuele meldingen**.

Myria kreeg ook alsmaar vaker vragen van familieleden in België over de mogelijkheid tot **medische evacuatie** van gewonde of zieke familieleden in Gaza. Dat mechanisme valt onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Volksgezondheid, en staat los van eventuele familiebanden in België en van de 'reguliere' evacuaties waarover deze bijdrage handelt. Op het ogenblik van het schrijven van deze katern zouden er in 2024 en in 2025 samen zo'n 19 kinderen met kanker zijn geëvacueerd (samen met hun begeleiders).[21]

Evacuaties: nog altijd nood aan meer transparantie

De vorige federale regering had in oktober 2023 een beslissing genomen over de rechthebbenden op evacuatie in de context van Gaza.[22] Het betreft Belgen en door België erkende vluchtelingen en staatlozen, en hun kerngezinsleden.[23] De kerngezinsleden moeten over een verblijfstitel of een visum beschikken, in de praktijk gaat het in de meeste gevallen over een visum op basis van gezinshereniging. Omgekeerd komen veel gezinsleden van personen in België die over een verblijfsrecht of visum (voor gezinshereniging) beschikken niet in aanmerking voor evacuatie met bijstand van België.

Cijfers en verloop van de evacuaties op het terrein

Van november 2023 tot midden november 2025 werden er in totaal 850 Belgen en rechthebbenden uit Gaza geëvacueerd met bijstand van de

21 Die cijfers leidt Myria af uit persartikels en informatie verkregen via het kabinet van de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid: FOD BuZa, B-FAST organiseert opnieuw een succesvolle evacuatie van jonge patiënten uit Gaza | FOD Buitenlandse Zaken – Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, 5 december 2024 (10 kinderen in 2024); *De Morgen*, Evacuaties uit Gaza: België brengt vier zieke en gewonde kinderen over, morgen volgen nog 79 mensen met band met ons land, 17 september 2025 (negen kinderen t.e.m. 17 september 2025). De medische evacuaties worden internationaal gecoördineerd, onder meer door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en het Mechanisme voor civiele bescherming van de Europese Unie (UCPM).

22 Voor het wettelijke kader voor consulaire bijstand, zie Myria, *Migratie in cijfers en in rechten 2024*, katern "Toegang tot het grondgebied", p. 11.

23 De kerngezinsleden zijn:
- Echtgeno(o)t(e) of wettelijke partner.
- Minderjarige kinderen.

Geval per geval wordt er beoordeeld of de volgende familieleden in aanmerking komen:
- Meerderjarige kinderen die ten laste zijn van een Belg of een erkend vluchteling.
- De ouders en minderjarige broers en zussen van een minderjarige Belg of van een niet-begeleide minderjarige erkende vluchteling in België.

Belgische overheid.[24] Een aanzienlijk deel daarvan werd geëvacueerd vóór april 2024, via de grenspost bij Rafah en dus via Egypte. Na het grondoffensief door Israël via Rafah kon er bijna een jaar lang geen enkele evacuatie meer plaatsvinden, tot in maart 2025. Sindsdien blijken er opnieuw heel sporadisch evacuaties mogelijk te zijn, maar dan via de grenspost Kerem Shalom en via Jordanië. Dat leidde in eerste instantie tot de evacuatie van 38 Belgen en hun kerngezinsleden (tussen maart en eind mei 2025). De Israëlische overheid zou immers eind 2024 hebben besloten om alleen toelating te geven voor Belgen en hun kerngezinsleden. Sinds midden mei zouden ze teruggekomen zijn op die beslissing, waardoor er toen pas opnieuw perspectief was op evacuatie van andere groepen.[25] De meeste evacuaties in 2025 vonden dan ook pas plaats sinds de zomer. Nadat de Israëlische en de Jordaanse autoriteiten individuele toestemmingen geven, moet er worden gewacht op een evacuatiedatum die de Israëlische autoriteiten bepalen. Zodra die datum er is, moeten de Belgische autoriteiten opnieuw een lijst van personen voorleggen (beperkt in omvang), waarna het operationele luik van de verplaatsing moet worden gecoördineerd (eerst binnen Gaza, vervolgens via Israël en Jordanië naar België).

Het uitblijven van een beslissing over rechthebbenden onder de nieuwe regering

Op het ogenblik van het schrijven van deze katern heeft de nieuwe regering (aangetreden in februari 2025) nog geen nieuwe beslissing genomen over de rechthebbenden op evacuatie. Er werd besloten om de evacuatielijst voorlopig af te sluiten rond eind april 2025, en prioritair in te zetten op de evacuatie van personen die tot dan toe werden geïdentificeerd als rechthebbenden (op basis van de criteria van de vorige regering). Dat zou toen om een 500-tal personen gegaan zijn.[26] Midden november 2025 zouden er nog 150 personen op die lijst staan.[27] Die beslissing om niet verder te gaan met categorieën van rechthebbenden zoals bepaald door de vorige regering, en hier voorlopig niet over te beslissen naar de toekomst toe, bleek pas uit communicatie van juni 2025 door de minister van Buitenlandse zaken in de commissie Buitenlandse Zaken van de Kamer naar aanleiding van parlementaire vragen over de evacuaties.[28]

Wanneer operationele moeilijkheden of andere redenen waarop de Belgische overheid geen vat heeft ertoe leiden dat de evacuatiemogelijkheden beperkt zijn in omvang, is het volgens Myria niet onrechtmatig om voor de effectieve evacuatie prioritair in te zetten op een lijst van eerder geïdentificeerde rechthebbenden (en dus om een zekere chronologische volgorde aan te houden). Dat verantwoordt volgens Myria wel niet het uitblijven van een beslissing over rechthebbenden op evacuatie naar de toekomst toe. Het zou de Belgische overheid met andere woorden **niet mogen beletten om rechthebbenden op evacuatie te blijven identificeren** en om voor hen de **vereiste toestemmingen van de relevante autoriteiten** op te vragen. Dat zijn redelijke en afgebakende maatregelen voor de Belgische overheid. Tegelijk bieden ze aan de betrokkenen een zekere houvast en voorspelbaarheid in de procedure, rekening houdend met de ernst van de situatie voor familieleden in Gaza en het waarborgen van het recht op een gezinsleven. Het betreft ook een vorm van medewerking die verwacht kan worden van een vooruitziende overheid om er zoveel als mogelijk voor te zorgen dat de betrokkenen eveneens gebruik kunnen maken van het visum dat hun vanwege familiale motieven werd toegekend. Het visum behelst een recht op toegang tot – en verblijf op – het grondgebied. Myria verwijst in dat verband eveneens naar de rechtspraak die in deze zin de Belgische autoriteiten al verplicht heeft om personen op de evacuatielijst op te nemen (zie kader hieronder).

Onduidelijke communicatie crisiscentrum

Dat er tot midden juni 2025 niet publiek werd gecommuniceerd over het *on hold* zetten van het identificeren van rechthebbenden, en dat de situatie voor de toekomst in het midden werd gelaten, bleek ook uit de **communicatie vanuit het crisiscentrum naar de betrokkenen**, die vaak **onvoldoende duidelijk en expliciet** was. Het standaardantwoord bestond er vaak uit dat alle betrokken diensten het dossier onderzochten en dat het crisiscentrum niet zou

24 Informatie meegedeeld door de FOD Buitenlandse Zaken aan Myria, 17 november 2025. Het betrof 130 Belgen en 720 Palestijnen (ongeveer 65 begunstigden van internationale bescherming en 655 familieleden van Belgen of erkende vluchtelingen).

25 Antwoorden van minister Maxime Prévot in Beknopt verslag van de Commissie voor Buitenlandse Betrekkingen, 17 juni 2025 (CRABV 56 COM 144), p. 78 e.v.

26 Dat bleek uit de antwoorden van het crisiscentrum aan de betrokken personen, vanaf de zomermaanden in 2025. Uit antwoorden van de minister voor Buitenlandse Zaken in de commissie voor Buitenlandse Zaken van 14 augustus 2025 (Integraal verslag, CRIV 56 COM 182) bleek het midden augustus 2025 nog om zo'n 400 personen te gaan, in een persartikel werd midden september 2025 nog gesproken over zo'n 350-400 personen (*De Morgen*, Evacuaties uit Gaza: België brengt vier zieke en gewonde kinderen over, morgen volgen nog 79 mensen met band met ons land, 17 september 2025).

27 Informatie meegedeeld door de FOD Buitenlandse Zaken aan Myria, 17 november 2025.

28 Beknopt verslag van de commissie voor Buitenlandse Betrekkingen, 17 juni 2025 (CRABV 56 COM 144), p. 78 e.v.

nalaten om het te melden van zodra de bevoegde autoriteiten hun zouden toelaten de grens over te steken. Myria kon vaststellen dat zowel personen die in aanmerking kwamen voor evacuatie als personen die daarvoor niet in aanmerking kwamen dat antwoord kregen. Voor zij die op de 'vastgelegde' (en dus prioritaire) lijst van te evacueren personen stonden, volgde daarvan vaak geen expliciete bevestiging. Tegelijk, voor diegenen die niet op die lijst stonden, of die zelfs niet rechthebbend waren (omdat ze bijvoorbeeld nog geen visum hadden of onder de 'oude' criteria niet in aanmerking kwamen) werd er zo geregeld onterecht de indruk gewekt dat ze wel op de evacuatielijst stonden. Myria kaartte die knelpunten aan, waarop de communicatie in de zomer van 2025 werd aangepast. Er werd informatie verstrekt over de verschillende fases,[29] en in welke fase de betrokkenen zich bevonden. Op die manier werd er meestal beter geëxpliciteerd of ze op de 'vastgelegde' lijst van te evacueren personen stonden en of de vereiste toestemmingen al werden gevraagd. Echter, vanwege het uitblijven van een beslissing van de nieuwe regering krijgt een grote groep nog altijd de boodschap dat zij niet tot de vastgelegde lijst behoren, maar dat dit niet noodzakelijk betekent dat zij niet in aanmerking komen in de toekomst. Zo hebben kerngezinsleden van Belgen of erkende vluchtelingen die een visum voor gezinshereniging kregen momenteel geen houvast meer. Voor zij die uiteindelijk niet in aanmerking zullen komen – denk daarbij bijvoorbeeld aan ouders, broers en zussen van meerderjarigen, of aan kerngezinsleden van personen die geen Belg of erkend vluchteling zijn – wordt er dan weer onterecht hoop gegeven.

Myria kon in een aantal dossiers eveneens vaststellen dat het crisiscentrum terugkwam op een eerdere formele bevestiging dat de betrokkenen in aanmerking kwamen voor evacuatie. Soms bleek dat om een misverstand te gaan, soms bleek het gebaseerd te zijn op gewijzigd beleid. Myria kon dat onder meer vaststellen voor erkende vluchtelingen die zich in Gaza bevinden, en ouders van een niet-begeleide minderjarige vluchteling (intussen meerderjarig geworden).[30]

De visumprocedures voor familieleden in Gaza

In cijfers

In de periode van januari 2024 tot en met april 2025[31]:

- werden er 2.212 visumaanvragen voor **gezinshereniging** ingediend door Palestijnen. Er volgden in diezelfde periode 805 goedkeuringen en 121 weigeringen.
- werden er 1.016 **humanitaire** visumaanvragen ingediend door Palestijnen.[32] Er volgden in diezelfde periode 187 goedkeuringen voor een humanitaire visumaanvraag en 277 weigeringen.

Belangrijk om daarbij in rekening te nemen is dat die cijfers ook betrekking hebben op Palestijnen buiten Gaza (bijvoorbeeld vanuit de Westelijke Jordaanoever, Egypte, Jordanië, …). De cijfers zijn immers alleen beschikbaar per nationaliteit. Daarnaast heeft een beslissing in die periode niet noodzakelijk betrekking op een aanvraag in die periode.

Meerdere vaststellingen die Myria in de katern van vorig jaar heeft gemaakt zijn nog altijd actueel. Myria focust hieronder op de vaststellingen die sinds de tweede helft van 2024 het meest op de voorgrond stonden. Het kon nog altijd een groot tekort vaststellen inzake gepaste **begeleiding bij de aanvragen** voor gezinshereniging en humanitaire visumaanvragen voor familieleden in Gaza.[33] Voor familieleden die geen recht op gezinshereniging hebben, bleef de **toegang tot de humanitaire visumprocedure een groot probleem**, aangezien een indiening van de aanvraag voor de meesten nog altijd uitgesloten is in de huidige context (tenzij voor de "hybride" humanitaire visumaanvra-

29 (1) Crisiscentrum verifieert of er sprake is van een geldig visum; (2) of ze rechthebbend zijn, of ze op de 'vastgelegde' evacuatielijst van 500 personen staan; (3) verzoek vereiste toestemmingen aan de Israëlische en Jordaanse autoriteiten; (4) specifieke evacuatiedatum en definitieve lijst; (5) organisatie verplaatsing.

30 Er was ook geen transparantie of proactieve communicatie over de categorie van ouders van een niet-begeleide minderjarige erkend als vluchteling (NBMV), en het referentiepunt dat door het crisiscentrum wordt gehanteerd voor de beoordeling van de minderjarigheid van een NBMV, in het kader van het onderzoek of de ouders van een NBMV in aanmerking komen voor evacuatie. Het referentiepunt bleek niet het referentiepunt te zijn dat wordt gebruikt in het kader van de beoordeling van de visumaanvraag, met name het ogenblik van de indiening van de asielaanvraag. Hoewel het crisiscentrum in een individueel dossier meedeelde zich te baseren op het ogenblik van de indiening van de visumaanvraag, informeerde de FOD Buitenlandse Zaken Myria er op 17 november 2025 over dat er wordt gekeken naar het ogenblik van de goedkeuring van de visumaanvraag.

31 Cijfers per e-mail meegedeeld door DVZ aan Myria, 23 september 2025.

32 Het betreft wellicht voornamelijk zogenaamde "hybride humanitaire visumaanvragen" (zie hierna), zoals bijvoorbeeld voor broertjes en zusjes van een NBMV waarbij de ouders tegelijkertijd een visumaanvraag voor gezinshereniging indienen.

33 Zie onder meer Myria, *Migratie in cijfers en in rechten 2024*, katern "Recht op een gezinsleven", p. 20.

gen, waarvan de invulling eind december 2024 nog werd verstrengd).[34]

Inzake gezinshereniging krijgt Myria ook geregeld meldingen over **lange behandelingstermijnen** voor visumprocedures gezinshereniging van personen uit Gaza. Terwijl er na oktober 2023 initieel sprake was van een prioritaire behandeling, bleken de diensten daar later van afgestapt te zijn.[35] Er zijn geen cijfers beschikbaar over die termijnen naar nationaliteit of herkomst. Algemeen blijkt wel dat de gemiddelde behandelingstermijn voor gezinsleden van begunstigden van internationale bescherming sterk gestegen is (gemiddeld negen maanden, in september 2025).[36] Sinds de zomer van 2025 ontving Myria ook meer meldingen over **de lange duurtijd vooraleer er antwoorden volgden van het Consulaat-Generaal in Jeruzalem**, dat toen veel capaciteit moest inzetten voor evacuaties.[37]

Voorts ontving Myria nog geregeld vragen rond het **vereiste medische attest** waaruit moet blijken dat de visumaanvrager niet lijdt aan een ziekte die een gevaar voor de volksgezondheid kan opleveren. Op dit ogenblik wordt een visumaanvraag voor gezinshereniging pas definitief goedgekeurd na afgifte van dat attest. Personen kunnen dus ook pas nadien in aanmerking komen voor evacuatie. Myria pleit er al langer voor om af te wijken van de vereiste van dat attest in de context van Gaza, of dat pas op te vragen in een latere fase van de procedure, na de evacuatie. Zo zijn er bijzondere risico's om zich te begeven naar de medische diensten (die vaak doelwitten zijn), en het zet de heel beperkte medische diensten die overblijven bijkomend onder druk. Volgens Europese richtsnoeren zouden dergelijke medische onderzoeken bovendien niet systematisch mogen worden verricht in het kader van gezinshereniging.[38] Voor gezinshereniging met Belgen/Unieburgers wordt een dergelijk attest niet vereist. Er rijzen tot slot ook vragen rond de authenticiteit van de attesten in de huidige context, en rond de waarde en het actuele karakter van een dergelijk attest wanneer het eigenlijke vertrek pas veel later kan. Een medisch onderzoek zou in principe ook kunnen worden uitgevoerd in Jordanië of zelfs in België (na evacuatie). Wanneer in een hoogst uitzonderlijke situatie blijkt dat er toch sprake is van een dergelijke ziekte, kan men quarantainemaatregelen nemen.

Aangezien er al sinds oktober 2023 sprake is van een onmogelijkheid om te vertrekken uit Gaza, bevinden veel gezinsleden zich in een situatie waarin de **geldigheid van een beslissing tot goedkeuring van het visum** (in principe zes maanden geldig), **of van het visum zelf** (in principe één jaar geldig), **verstreken is**. Voor personen die nooit in aanmerking zijn gekomen voor evacuatie, of die nooit geëvacueerd zijn geraakt, is er op dit ogenblik nog onvoldoende transparantie rond het beleid dat hierrond zal worden gevoerd in de toekomst, zodra er opnieuw perspectief is op vertrek voor de betrokkenen.

---

34 De mogelijkheid om een visumaanvraag in te dienen per e-mail geldt alleen voor begunstigden van een recht op gezinshereniging in de zin van de wet van 15 december 1980. Alle andere personen hebben dus geen toegang tot een visumprocedure, nu de externe dienstverlener VFS in Gaza gesloten is sinds 7 oktober 2023. Humanitaire visumaanvragen kunnen alleen per e-mail worden ingediend in zogenaamde "hybride dossiers" (wanneer de aanvragers tot dezelfde gezinseenheid behoren en onder hetzelfde dak wonen als andere "rechthebbenden" inzake gezinshereniging, eerste graad verwant zijn met hen, en de aanvraag gelijktijdig met hen indienen). Als het meerderjarige kinderen betreft, moeten ze jonger zijn dan 21 jaar. Dat is een verstrenging sinds eind 2024 aangezien die leeftijdsgrens vroeger 25 jaar was (aanpassing door DVZ aan Myria meegedeeld begin december 2024 onder algemene criteria voor een "hybride" humanitaire visumaanvraag en de mogelijkheid voor een indiening op afstand, niet alleen in de context van Gaza).

35 Bevestigd tijdens een overleg met Myria in september 2024.

36 Informatie meegedeeld door DVZ aan Myria op 23 september 2025.

37 Dit ondanks het feit dat de diplomatieke post al werd versterkt. De antwoorden bleven bijvoorbeeld uit na het doorsturen van een visumaanvraag per e-mail (met een grote impact op de officiële indieningsdatum), en na het vervolledigen van een dossier (met een impact op de definitieve goedkeuring van het visum en dus de evacuatiemogelijkheden).

38 Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement betreffende richtsnoeren voor de toepassing van Richtlijn 2003/86/EG inzake het recht op gezinshereniging, Brussel, 3 april 2014, COM(2014) 210 *final*, p. 11.

Update rechtspraak Visumaanvragen

In meerdere zaken hebben Belgische rechtbanken de Belgische staat verplicht om een **indiening van de (niet-hybride) humanitaire visumaanvraag vanop afstand** (per e-mail, zonder persoonlijke verschijning) toe te laten.[39]

Inzake enkele humanitaire visumaanvragen die op dat ogenblik tussen de negen en de dertien maanden hangende waren, oordeelde de rechtbank dat de Belgische staat een redelijke behandelingstermijn overschreed en een beslissing moest nemen binnen de maand na de betekening van het vonnis, op straffe van betaling van dwangsommen.[40] Myria nam ook kennis van twee recente arresten van de RvV (in eenzelfde dossier) die de weigering van de humanitaire visumaanvragen vernietigde.[41]

Evacuaties

Myria nam daarnaast kennis van meerdere zaken waarbij de Belgische rechtbanken de Belgische staat ertoe veroordeelden om **personen op de Belgische evacuatielijst te plaatsen, en de vereiste toestemmingen van de derde autoriteiten te vragen**.[42] Dat werd vervolgens gedaan. Het is op dit ogenblik evenwel onduidelijk welke verdere stappen de Belgische staat nog zal ondernemen in die dossiers, zodra de vereiste (individuele) toestemmingen worden verkregen van Israël en Jordanië.

---

39 KG Brussel 2 februari 2024, nr. 2023/323/C (ouders en minderjarige broers of zussen van drie Palestijnen met verblijfsrecht in België), bevestigd in hoger beroep (Brussel, 30 december 2024, 2024/KR/11); KG Brussel 15 maart 2024, nr. 2024/24/C (ouders en minderjarige broers of zussen van een erkend vluchteling in België), bevestigd in hoger beroep (Brussel, 30 december 2024, 2024/KR/30); KG Brussel 15 maart 2024, nr. 2024/26/C (meerderjarige zoon, schoondochter en hun twee minderjarige kinderen, van een Belgische (groot)vader en Palestijnse (groot)moeder in België), bevestigd in hoger beroep (Brussel, 31 december 2024, 2024/KR/20); KG Brussel 22 mei 2024, nr. 24/119/C (moeder van een Belg, en broer, schoonzus en hun minderjarige kinderen, van een Belg), bevestigd in hoger beroep (Brussel, 31 december 2024, nr. 2024/KR/47); KG Brussel 7 juni 2024, nr. 24/118/C (broer, schoonzus en hun minderjarige kinderen, van een Belg), bevestigd in hoger beroep (Brussel, 30 december 2024, 2024/KR/34); KG Brussel, 19 juni 2024 (weduwe, moeder van twee erkende vluchtelingen in België), bevestigd in hoger beroep (Brussel, 13 mei 2025, nr. 2024/KR/59); KG Brussel, 15 januari 2025, nr. 2024/90/C (twee gewonde weeskinderen met een tante in België, de ouders overleden na een bombardement in december 2023). In andere zin: KG Brussel 19 maart 2025, 2024/92/C (volgens de rechtbank legden de eisers onvoldoende spoed aan de dag in de gevoerde procedures en haalden ze geen enkel specifiek element aan inzake de afhankelijkheid).

40 KG Brussel 24 maart 2025, nr. 25/29/C (betrof de zaak hierboven vermeld waarin de Belgische staat verplicht werd om de indiening op afstand toe te laten, KG Brussel 2 februari 2024). Zie voor een analyse: N. Ongemack en S. Veys, "L'Office des étrangers face aux visas humanitaires pour les Palestiniens : entre contexte historique et obligation de diligence", Cahiers de l'EDEM, september 2025; In dezelfde zin: KG Brussel 24 maart 2025, nr. 25/25/C (betrof de bovenvermelde zaak, KG Brussel 15 maart 2024, nr. 2024/26/C). KG Brussel 24 maart 2025, nr. 25/26/C (betrof de bovenvermelde zaak, KG Brussel 22 mei 2024, nr. 24/119/C); Brussel 29 september 2025, nr. 2025/KR/17 (6 maanden hangende). In andere zin: Brussel, 13 mei 2025, nr. 2024/KR/59 (betrof de bovenvermelde zaak, KG Brussel, 19 juni 2024). KG 17 juli 2025, nr. 25/888/A (verzoek informatie inzake criteria humanitaire visa, werklast, behandelingstermijn, … betrof de bovenvermelde zaak, KG Brussel 7 juni 2024, nr. 24/118/C).

41 RvV 23 september 2025, nr. 333.061 en nr. 333.062 (betreft de bovenvermelde zaak, Brussel 22 mei 2024, nr. 24/119/C).

42 KG Brussel 13 maart 2024, nr. 24/34/C (begunstigde van een *single permit* en zijn kerngezin met visum); KG Brussel 1 juli 2024, nr. 2024/144/C (ouders en zus-weduwe met haar minderjarige kinderen, van een Belg en zijn Franse vrouw. Zij hadden een visumakkoord gezinshereniging), bevestigd in hoger beroep (Brussel, 10 maart 2025, 2024/KR/42); Voor dezelfde familie: KG Brussel 25 juli 2025, nr. 25/137/C (zus, schoonbroer en hun minderjarige kinderen van een Belg en zijn Franse vrouw. Ook zij hadden een visumakkoord gezinshereniging); KG Brussel 14 augustus 2024, nr. 2024/50/C (kerngezinsleden met een visum voor gezinshereniging, van een subsidiair beschermde), bevestigd in hoger beroep (Brussel, 11 februari 2025, 2024/KR/60); KG Brussel 25 juli 2025, nr. 25/157/C (ouders en broers en zussen van een niet-begeleide minderjarige vluchteling (NBMV) die meerderjarig was geworden kort na de asielprocedure, en voor wie een visum gezinshereniging werd toegekend aan de ouders en een humanitair visum aan de broers en zussen); KG Brussel 22 oktober 2025, nr. 25/80/C en 25/81/C (ouders, broer en zus van meerderjarige referentiepersoon in België, die allen een humanitair visum hadden bekomen); KG Brussel 17 oktober 2025, nr. 2025/221/C (vrouw en kinderen van een Belg, met visum gezinshereniging. Ze hadden de bevestiging gekregen dat ze op de Belgische evacuatielijst stonden, maar niet dat de vereiste toestemmingen aan Israël en Jordanië werden gevraagd).

AANBEVELINGEN

Gezien de omvang van de humanitaire catastrofe in Gaza en de buitengewone ontreddering en wanhoop over achtergebleven familieleden, blijft Myria de overheden oproepen om meer inspanningen te leveren om **correcte, duidelijke en proactieve informatie te verlenen** en om meer administratieve en **procedurele snelheid en soepelheid** aan de dag te leggen, zowel wat de evacuatie betreft als wat de indiening en de behandeling van visumaanvragen betreft. Daartoe moeten **overheidsdiensten en diplomatieke posten worden versterkt.** Het beleid en de communicatie van de verschillende diensten zouden ook beter op elkaar moeten worden afgestemd.

Specifiek inzake evacuatie

Myria pleit ervoor dat de nieuwe regering **zo snel mogelijk een beslissing neemt inzake de rechthebbenden op evacuatie**, om de nodige transparantie, houvast en voorspelbaarheid te kunnen bieden aan de betrokkenen en hun recht op een gezinsleven te waarborgen. Myria beveelt daarbij aan om de categorieën van rechthebbenden op evacuatie zoveel als mogelijk af te stemmen op de categorieën waarvoor België een visum of verblijfsrecht toegekend heeft, in het bijzonder om familiale redenen.

Myria pleit er daarbij ook voor om een rechtvaardig beleid te voeren inzake de volgorde die binnen de lijst van rechthebbenden wordt aangehouden met het oog op effectieve evacuaties, en om ook aan de betrokkenen daarover meer transparantie te bieden, net als over de omvang van de evacuatielijst, de vorderingen, en de externe factoren die effectieve evacuaties in de weg staan.

Specifiek inzake de visumprocedures

Myria herneemt zijn aanbevelingen inzake de flexibele beoordeling van visumaanvragen voor gezinshereniging en de toegang tot de humanitaire visumprocedure voor personen met een nauwe familieband in België.

Daarop aansluitend pleit Myria er ook voor om:

- Opnieuw te voorzien in een prioritaire behandeling van visumdossiers uit Gaza.
- De visumgoedkeuring niet afhankelijk te maken van de voorlegging van een medisch attest, met de mogelijkheid om dat wel te vereisen in een latere fase, na de evacuatie.
- Een duidelijk en rechtvaardig beleid uit te werken inzake de verlenging van verstreken instructies tot visumgoedkeuring en visa zelf, dat kan worden gevoerd zodra er perspectief is op vertrek voor de betrokkenen.

MYRIA
Federaal Migratiecentrum

Takeaways

Visa kort en lang verblijf in 2024

Het aantal aanvragen voor visa kort verblijf is licht gestegen in 2024, tot 207.097 aanvragen versus 189.092 in 2023, **goed voor het op een na hoogste niveau** dat tussen 2018 en 2024 is geregistreerd. Tegelijk zet het aandeel negatieve beslissingen zijn neerwaartse trend die in 2022 begonnen is voort, door te dalen van 25% in dat jaar tot 23% in 2023 en vervolgens tot 22% in 2024. Deze weigeringspercentages blijven **wel hoger dan die voor de COVID-19-pandemie.**

In 2024 lag het weigeringspercentage bij **aanvragen voor visa lang verblijf** (visa D) om humanitaire redenen op 46%. Dat is daarmee het vaakst geweigerde motief. Bij **visa kort verblijf** (visa C) ligt het weigeringspercentage het hoogst bij de categorie **uitnodigingen privé/vrienden**. 36% van de aanvragen voor dat motief werd niet goedgekeurd.

Het aantal aanvragen voor visa lang verblijf blijft toenemen, en bereikt 59.103 aanvragen in 2024. Er zijn 53.731 beslissingen genomen, waaronder 43.776 positieve beslissingen (81%). Het – relatief stabiele – weigeringspercentage komt uit op 19%, na de jaren voordien te hebben geschommeld tussen 17% en 19%.

In 2024 vormde **gezinsmigratie** het voornaamste motief van de goedgekeurde aanvragen voor **visa lang verblijf** (visa D), goed voor 48% van het totaal. **Syriërs, Afghanen en Turken** zijn bij de belangrijkste nationaliteiten van de begunstigden. De visa die werden afgeleverd voor **academische redenen** komen op de tweede plaats, met 26% van de toegekende visa, hoofdzakelijk aan onderdanen van **China, Marokko en Kameroen**.

Europees Pact: toezicht op de grondrechten in het kader van de controle en de asielprocedure aan de grens

- Het onafhankelijke toezichtmechanisme waarin het EU Asiel- en Migratiepact voorziet bestaat uit twee luiken: de behandeling van klachten en de eerbiediging van de grondrechten.
- Het toepassingsgebied van het mechanisme beperkt zich tot de personen die onderworpen worden aan de screening en aan de asielgrensprocedures.
- Het onafhankelijke toezichtmechanisme zoals dat is opgevat door België zal versnipperd zijn over meerdere organismen waarvan het actieterrein beperkt gaat zijn in functie van de actor en de plaats waar de screening gebeurt.
- Het uitvoeringsplan bevat nog heel wat schemerzones wat de concrete operationalisering van het mechanisme betreft.

Toegang tot België voor Palestijnen uit Gaza met familiebanden in België

In de jaren 2023, 2024 en in de eerste helft van 2025 ontving Myria samen **2.051 meldingen** voor of van personen uit de Palestijnse gebieden. Die vragen handelden voornamelijk over gezinshereniging met het kerngezin, het bekomen van een humanitair visum voor andere familieleden, en vragen over evacuatiemogelijkheden. Myria maakt zijn vaststellingen en aanbevelingen op basis van die individuele meldingen.

Algemeen

Myria blijft de overheden oproepen om meer inspanningen te leveren teneinde **correcte, duidelijke en proactieve informatie te verlenen** en om meer **procedurele soepelheid en snelheid** aan de dag te leggen, zowel wat de evacuatie betreft als inzake de indiening en behandeling van visumaanvragen. Daartoe moeten **overheidsdiensten en diplomatieke posten worden versterkt**. Het beleid en de communicatie van de verschillende diensten zouden ook beter op elkaar moeten worden afgestemd.

Evacuatie uit de Gazastrook

Myria pleit ervoor dat de nieuwe regering **zo snel mogelijk een beslissing neemt inzake de rechthebbenden op evacuatie** om de nodige transparantie, houvast en voorspelbaarheid te kunnen bieden aan de betrokkenen, en hun recht op een gezinsleven te garanderen. Myria beveelt daarbij aan om de categorieën van rechthebbenden op evacuatie zoveel als mogelijk af te stemmen op de categorieën waarvoor België een visum of een verblijfsrecht toegekend heeft, in het bijzonder om familiale redenen.

Visumprocedures om familiale redenen

Myria roept op om:

- de toegang tot de humanitaire visumprocedure voor personen uit Gaza met familiebanden in België te garanderen.
- opnieuw te voorzien in een prioritaire behandeling van visumdossiers uit Gaza.
- de visumgoedkeuring (en dus de evacuatiemogelijkheid) niet afhankelijk te maken van de voorlegging van een medisch attest.
- een duidelijk en rechtvaardig beleid uit te werken inzake de verlenging van verstreken instructies tot visumgoedkeuring en visa zelf dat kan worden gevoerd zodra er perspectief is op vertrek voor de betrokkenen.

Nota's

Nota's

Myria, het Federaal Migratiecentrum, is een onafhankelijke openbare instelling. Het analyseert migratie, verdedigt de rechten van vreemdelingen en strijdt tegen mensenhandel en mensensmokkel. Myria komt op voor een overheidsbeleid dat steunt op feitenkennis en respect voor de mensenrechten.

Het verslag Migratie in cijfers en in rechten informeert elk jaar over de actualiteit van de migratiestromen en het eerbiedigen van de grondrechten van vreemdelingen.

Myria
Victor Hortaplein 40 • 1060 Brussel
T +32 (0)2 212 30 00
myria@myria.be

www.myria.be
@MyriaBe
@myria.be
www.facebook.com/MyriaBe
www.linkedin.com/company/myria-federal-migration-centre

MYRIA
Federaal Migratiecentrum

V.U.: Koen Dewulf, Directeur van Myria - Victor Hortaplein 40 • 1060 Brussel - www.myria.be - myria@myria.be - december 2025